

Allmänna villkor om lagstadgad revision av svenska aktiebolag

version 2010:1 – mars 2010

1 Allmänt

Dessa allmänna villkor reglerar förhållandet mellan Revisionsbyrån ("Revisionsbyrån") och Uppdragsgivaren ("Bolaget"), om inte annat följer av tvingande bestämmelser i lag eller annan författning. Med "Företagsledningen" avses i det följande Bolagets styrelse och verkställande direktör.

Detta gäller även om en fysisk person hos Revisionsbyrån valts till revisor i Bolaget.

2 Revisionsbyråns ansvar att följa god revisors- och revisions- sed

Revisionen syftar bl.a. till att kvalitetssäkra Bolagets ekonomiska information till marknaden. Revisionsbyrån granskar dels Bolagets årsredovisning och bokföring (räkenskapsrevision), dels Företagsledningens förvaltning (förvaltningsrevision). Slutsatserna från denna granskning rapporteras årligen i en revisionsberättelse som läggs fram för aktieägarna vid den bolagsstämma som ska behandla årsredovisningen [och koncernredovisningen] och frågan om ansvarsfrihet.

Revisionsbyrån ska utföra uppdraget i enlighet med de krav som följer av aktiebolagslagen och revisorslagen samt god revisors- och revisions- sed. Revisionsbyrån ska informera Bolaget om eventuella ändringar i kraven som är av väsentlig betydelse för arbetets inriktning och omfattning.

Revisionsbyrån kommer att utföra revisionsuppdraget i enlighet med god revisions- sed i Sverige. Det innebär att Revisionsbyrån planerar och genomför revisionen för att Revisionsbyrån i rimlig grad ska försäkra sig om att årsredovisningen [och koncernredovisningen] inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att bedöma redovisningsprinciperna och Företagsledningens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som Företagsledningen gjort när den upprättat årsredovisningen [och koncernredovisningen] samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen [och koncernredovisningen]. I uppdraget ingår också att

lämna ett uttalande om ansvarsfrihet för Företagsledningen. Till grund för detta uttalande kommer Revisionsbyrån att ta del av väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i Bolaget för att bedöma om Företagsledningen (någon styrelseledamot eller verkställande direktören) är ersättningskyldig mot Bolaget. Revisionsbyrån kommer även att granska om Företagsledningen på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Revisionen baseras i viss omfattning på urval samt har andra inneboende begränsningar. Till sammans med de begränsningar som finns inbyggda i systemen för redovisning och intern kontroll medför detta risk för att felaktiga uppgifter i årsredovisningen som är väsentliga och som har sin orsak i oegentligheter och fel inte upptäcks. Motsvarande gäller med avseende på oegentligheter och fel i Företagsledningens förvaltning.

3 Bolagets och Företagsledningens ansvar och medverkan

Företagsledningen ansvarar bl.a. för följande:

- Förvaltningen av Bolaget och därmed bl.a. skyddandet av Bolagets tillgångar.
- Fastställandet och tillämpningen av lämpliga redovisningsprinciper.
- Vidtagandet av åtgärder för att Bolagets bokföring fullgörs i överensstämmelse med lag samt kontrolleras på ett betryggande sätt. Motsvarande gäller också med avseende på Bolagets skyldigheter beträffande skatter och avgifter.
- Upprättandet och vidmakthållandet av intern kontroll.
- Förebyggandet och upptäckandet av oegentligheter och fel genom införandet av lämpliga redovisningssystem och system för intern kontroll.
- Identifieringen och analysen av affärsmässiga risker i Bolagets verksamhet.
- Upprättandet av årsredovisning [och koncernredovisning] i lagstadgad tid och med erforderliga upplysningar.

Företagsledningen ska

- ge Revisionsbyrån tillfälle att genomföra granskningen och lämna Revisionsbyrån alla upplysningar och det biträde som Revisionsbyrån bedömer vara nödvändigt för att uppdraget ska kunna fullgöras enligt lag och god revisions sed,
- medverka till framtagandet av sådana uttalanden som Revisionsbyrån ska inhämta från Bolaget enligt god revisions sed, och
- ansvara för att sådana förhållanden som av Företagsledningen bedöms vara av väsentlig betydelse för revisionen delges Revisionsbyrån för kännedom.

Bolaget ansvarar för att den information som Företagsledningen och övriga företrädare för Bolaget lämnar till Revisionsbyrån är korrekt och fullständig samt att informationen kan läggas till grund för Revisionsbyråns arbete i enlighet med uppdraget.

Detta innebär ingen begränsning i Revisionsbyråns skyldighet att utföra revisionsuppdraget i enlighet med god revisions sed. Revisionsbyrån genomför därför granskningen i den omfattning som den anser vara nödvändig.

4 Behandling av personuppgifter

Bolaget svarar för att personuppgifter behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Revisionsbyrån ska följa Bolagets skriftliga instruktioner för behandling av personuppgifter och beakta bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) när sådana uppgifter behandlas.

5 Bemanningen av uppdraget m.m.

Har Bolaget utsett Revisionsbyrån till revisor, utser Revisionsbyrån en av de verksamma revisorerna i Revisionsbyrån att vara huvudansvarig för revisionen. Revisionsbyrån har rätt att efter samråd med Bolaget utse ny huvudansvarig revisor. Har Bolaget vid bolagsstämman utsett auktoriserad eller godkänd revisor leds uppdraget av denna.

Den ansvariga revisorn har rätt att anlita medarbetare i uppdraget och vid behov konsultera specialister inom och utom Revisionsbyrån.

Revisionsbyrån har rätt att utföra uppdraget hos Bolaget, i Revisionsbyråns lokaler eller på annan plats efter vad som bedöms lämpligt.

6 Rekrytering

Parterna förbinder sig att under Uppdraget och sex (6) månader efter det att det upphört inte – vare sig direkt eller indirekt genom någon annan – anställa, försöka anställa eller på något annat sätt binda upp någon personal hos respektive Part som varit involverad i Uppdraget.

7 Dokumentation m.m.

Revisionsbyrån dokumenterar sitt arbete i enlighet med lag och god revisions sed och förvarar dokumentationen i minst tio år och på sådant sätt att den inte blir tillgänglig för obehöriga.

Dokumentationen avser sådana förhållanden som har betydelse för Revisionsbyråns fullgörande av uppdraget. I dokumentationen ingår även korrespondens samt kopior av revisionsberättelser, promemorior och andra utlåtanden eller intyg som Revisionsbyrån lämnat.

Dokumentationen är Revisionsbyråns egendom. Revisionsbyrån behöver inte lämna ut dokumentationen till Bolaget, eller annan, om detta inte följer av författning eller myndighets beslut.

Bolaget får inte använda andra skrivelser som Revisionsbyrån lämnat inom ramen för revisionsuppdraget än revisionsberättelsen och övriga yttranden enligt aktiebolagslagen och aktieförordningen annat än för internt bruk, om inte Revisionsbyrån dessförinnan lämnat sitt skriftliga samtycke eller sådant användande följer av författning eller myndighets beslut.

När uppdraget upphör, ska parterna lämna tillbaka egendom, t.ex. dokument, programvara och annan utrustning som tillhör den andra parten.

8 Tystnadsplikt

Revisionsbyrån har tystnadsplikt enligt lag och god revisors sed avseende sådan information om Bolaget som framkommer i samband med revisionen. Från tystnadsplikten undantas sådana upplysningar som

- är allmänt kända eller kommer till allmän kännedom på annat sätt än genom brott mot Revisionsbyråns tystnadsplikt,
- Revisionsbyrån måste lämna enligt författning eller till följd av yrkesmässig skyldighet eller för att följa myndighets beslut.

Revisionsbyrån har vidare rätt att i samband med rättsligt förfarande lämna information i den mån det krävs för att skydda sina rättmätiga intressen.

9 Arvode

9.1 Arbete utförs på löpande räkning baserad på nedlagd tid.

9.2 Förändringar i regelverken för områden som redovisning, revision och bolagsstyrning, förändrade risker för ett företag samt förändrade förväntningar på revisionen gör att det på förhand inte går att beräkna ett specifikt arvodesbelopp för den lagstadgade revisionen. Revisionsbyrån kan dock ange principer för arvodesdebiteringen och – utifrån angivna förutsättningar – lämna en uppskattning av förväntade insatser.

Om uppgift om uppskattat arvode lämnas, grundar sig uppgiften på en samlad bedömning av relevanta omständigheter, såsom arten och omfattningen av Bolagets verksamhet, revisionsrisken, tillförlitligheten i Bolagets interna kontroll och rutiner i övrigt, uppdragets bemanning, de kunskaper och den erfarenhet som Revisionsbyrån behöver utnyttja i uppdraget samt uppskattad tidsåtgång för uppdragets utförande.

9.3 Om inte uppdragsbrevet anger något annat, grundar Revisionsbyrån sin uppgift om uppskattat arvode på följande förutsättningar.

- Att verksamhetens omfattning, inriktning och organisation är i allt väsentligt stabil och oförändrad jämfört med föregående år.
- Att förvaltningen i Bolaget sköts på ett sätt som är förenligt med aktiebolagslagen och bolagsordningen samt med andra lagar som är tillämpliga på Bolagets verksamhet.
- Att system av betydelse för redovisningen är ändamålsenliga, fungerar väl och är oförändrade under hela räkenskapsåret.
- Att den löpande redovisningen är av god standard och att en tillfredsställande intern kontroll föreligger under hela räkenskapsåret.
- Att kontroller i väsentliga redovisningssystem har dokumenterats.
- Att års- och delårsbokslut är upprättade, avstämda, fullständiga och väl dokumenterade samt analyserade av Bolaget innan granskningen av dessa påbörjas.
- Att Bolaget levererar bokslut, årsredovisning och annat underlag för granskning i god tid

före granskningen eller enligt den tidsplan som anges i uppdragsbrevet eller annan överenskommelse.

- Att Bolaget och dess företrädare finns tillgängliga för att bistå Revisionsbyrån med nödvändig information.
- Att det inte sker några väsentliga eller omfattande förändringar i de regler som är tillämpliga på Bolagets verksamhet eller revisionsuppdragets utförande.

9.4 Revisionsbyrån förbehåller sig rätten att avvika från ett uppskattat arvode, om förutsättningarna enligt punkt 9.3 inte är uppfyllda. Det samma gäller om omständigheter och förhållanden uppstår, vilka inte kunnat beaktas när storleken på arvodet uppskattades. Justerat arvode avser samtliga merkostnader för Revisionsbyrån föranledda av nya omständigheter och förhållanden eller förändrade förutsättningar.

9.5 Utöver arvode har Revisionsbyrån rätt till ersättning för externa utlägg och kostnader hänförliga till Uppdraget såsom ansöknings- och registreringsavgifter, tillsynsmyndighets avgifter för kvalitetskontroll, utlägg för resor, kost och logi. Därutöver kan Revisionsbyrån debitera för sekreterartjänster, fotokopiering, utskrifter, telefon, bud, porto etc.

Bolaget ska betala Revisionsbyrån den mervärdesskatt eller annan skatt, som utgår i anledning av revisionsuppdraget.

10 Fakturering m.m.

10.1 Revisionsbyrån fakturerar Bolaget löpande månadsvis, baserat på nedlagd tid och utlägg. Betalning ska ske av Bolaget senast tio (10) dagar från fakturadatum. Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Revisionsbyrån får dock alltid fakturera Bolaget a conto månadsvis eller kvartalsvis baserat på uppskattat årsarvode. Revisionsbyrån ska alltid underrätta Bolaget om eventuella förändringar i faktureringsvillkoren.

10.2 Om Bolaget betalar förfallna fakturor för sent, får Revisionsbyrån begära förskottsbetalning av uppskattat arvode för återstående revisionsarbete avseende det aktuella räkenskapsåret. Revisionsbyrån behöver inte påbörja revisionsarbetet avseende ett nytt räkenskapsår förrän samtliga Revisionsbyråns fordringar på grund av det

tidigare räkenskapsårets revisionsarbete slutreglerats av Bolaget.

Revisionsbyrån har även rätt till förskottsbetalning av uppskattat arvode för lagstadgade tilläggsuppdrag, t.ex. vid granskning av prospekt, emissioner och fusioner.

Revisionsbyrån behöver inte påbörja arbete med sådana extra insatser förrän förskottsbetalning är erlagd av Bolaget.

10.3 Revisionsbyrån ska på begäran av Bolaget lämna specifikation över utfört arbete.

11 Uppdragets upphörande i förtid

Bolaget har rätt att avbryta uppdraget i förtid om saklig grund föreligger. Om uppdraget upphör i förtid, ska Bolaget ersätta Revisionsbyrån för utfört arbete och för utlägg samt för 25 procent av arvodet för återstående mandatperiod, dock lägst 25 och högst 100 procent av arvodet för ett räkenskapsår. Sådan ersättning för återstående mandatperiod ska inte utgå, om uppdraget upphört på grund av tvingande bestämmelse i lag eller annan författning, myndighetsbeslut eller om uppdraget av annat tvingande skäl inte har kunnat fullföljas, t.ex. på grund av att ett sådant fullföljande ansetts strida mot god revisorssed eller god revisionsed. Inte heller ska sådan ersättning utgå om uppsägningen är föranledd av sådant väsentligt avtalsbrott från Revisionsbyråns sida som givit Bolaget rätt att häva uppdraget.

Revisionsbyrån har rätt och ibland även skyldighet i enlighet med lag och god revisorssed (se exempel nedan) att avbryta uppdraget i förtid. Om Revisionsbyrån under sådana förutsättningar avbrutit uppdraget, ska Revisionsbyrån erhålla full ersättning av Bolaget för nedlagt arbete och övriga upplupna kostnader på grund av revisionsuppdraget.

Revisionsbyrån har rätt att frånträda revisionsuppdraget i förtid, om Bolaget är i dröjsmål med betalning av revisionsarvodet eller arvode för annat uppdrag som Revisionsbyrån åtagit sig att utföra för Bolaget. Revisionsbyrån har även rätt att frånträda uppdraget om Bolaget begår väsentligt avtalsbrott gentemot Revisionsbyrån. Om Revisionsbyrån frånträder uppdraget enligt detta stycke ska Bolaget ersätta Revisionsbyrån enligt reglerna i första stycket denna punkt.

Om uppdraget upphör av skäl angivna i andra stycket i denna punkt har Bolaget inte rätt till någon ersättning från Revisionsbyrån.

Om Revisionsbyrån avsäger sig uppdraget i förtid utan något objektivet godtagbart skäl eller för det fall Bolaget säger upp uppdraget till följd av väsentligt avtalsbrott från Revisionsbyråns sida, är Bolaget berättigat till skälig ersättning för den direkta skada som Bolaget åsamkats. Ersättningskyldigheten är dock alltid begränsad till 25 procent av arvodet för ett räkenskapsår, dock högst 25 prisbasbelopp.

12 Ansvar och försäkring

Revisionsbyråns skadeståndsansvar till följd av eventuella försummelser i uppdraget regleras i aktiebolagslagen. Revisionsbyrån ska inneha försäkring för den ersättningskyldighet som Revisionsbyrån kan ådra sig i sin revisionsverksamhet. Försäkringen ska uppfylla Revisorsnämndens krav. Eventuellt skadeståndsanspråk ska framställas skriftligen utan dröjsmål med angivande av grunden för anspråket.

13 Skadeståndsförbindelse

Om Revisionsbyrån åsamkas kostnad till följd av anspråk från tredje man såsom skadestånd, rättegångskostnader inkluderande ombudsarvode eller andra liknande kostnader ska Bolaget, under nedan angivna förutsättningar, ersätta Revisionsbyrån för nämnda kostnader. Bolaget ska under samma förutsättningar ersätta Revisionsbyrån för Revisionsbyråns eget arbete och kostnader.

Förutsättningarna för Bolagets ersättningskyldighet är att

- anspråket från tredje man är hänförligt till lagstadgad revision (inkluderande även lagstadgade tilläggsuppdrag och/eller revisionsrådgivning), och
- det förhållande som grundar tredje mans krav mot Revisionsbyrån inte skulle ha förelagat eller uppkommit om inte Bolaget genom Företagsledningen brustit i sina skyldigheter mot Revisionsbyrån enligt dessa villkor.